

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА**

«Затверджую»

Ректор _____ В.П. Кравець

“ _____ ” _____ 2016 р.

П Р О Г Р А М А

співбесіди з іноземних мов

для вступників на освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста

(спеціальність: 035 Філологія. Переклад (англійсько-український))

та ступінь магістра (спеціальність: 035 Філологія. Переклад (англійсько-

український))

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Запропонована програма фахової співбесіди призначена для вступників на освітньо-кваліфікаційний рівень «спеціаліст» та ступінь «магістр» спеціальності 035 Філологія. Переклад (англійсько-український).

Вступна співбесіда проводиться згідно з вимогами Програми з англійської мови для університетів / інститутів (п'ятирічний курс навчання)/За ред.. С. Ю Ніколаєвої, М. І. Соловей. – Київ, 2001.

Бесіда має на меті перевірити:

- 1) знання з іноземної мови як системи (фонетика, граматики, лексики, орфографія);
- 2) знання й відповідні лінгвістичні вміння з теоретичних дисциплін (історії перекладу та теорії перекладу);
- 3) обсяг, рівень і якість здобутих практичних знань, умінь та навичок володіння граматикою і лексикою відповідної мови, а також здатність їх синтезувати у процесі комунікації відповідною іноземною мовою з належним дотриманням правил вимови та інтонаційним оформленням мовлення..

Таким чином, під час співбесіди з відповідної іноземної мови здійснюється загальний контроль відповідності навчальних досягнень студентів державним стандартам і встановлюється здатність абітурієнтів навчатися за обраною спеціальністю.

Під час співбесіди вступник повинен:

1. 1. Розуміти англійську мову в обсязі тематики, визначеної програмою: сприймати мовлення іншої особи при безпосередньому спілкуванні, усвідомлюючи як його зміст, так і його особливості; адекватно реагувати на почуте; брати участь у бесіді та вести діалог в межах окреслених тем

2. Вміти логічно і послідовно викладати та граматично і фонетично правильно оформляти свої думки англійською мовою в межах передбаченою програмою тематики
3. Вільно володіти знаннями з основ історії перекладу і теорії перекладу

На співбесіді перевіряється вміння вступників:

1. Вичерпно і правильно висвітлювати теоретичні питання з історії перекладу та теорії перекладу.
2. Здійснювати усне спілкування в межах однієї із зазначених у цій програмі комунікативних ситуацій.

ЗМІСТ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

ПРАКТИЧНИЙ КУРС АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.

Лексичний матеріал: не менше 4500 лексичних одиниць, у тому числі ідіоми, колоквіалізми, терміни.

Граматичний матеріал у межах тем:

МОРФОЛОГІЯ.

Іменник. Іменники загальні, власні, із значенням конкретності, абстрактності, збірності. Однина і множина іменників. Способи утворення множини. Іменники, що не змінюються за числами. Правопис деяких форм множини. Відмінок. Моделі відмінкових словоформ та їх вживання. Вираження роду іменників, які означають істот.

Артикль. Функції означеного і неозначеного артикля, значуща відсутність артикля. Вживання артикля.

Прикметник. Якісні та відносні прикметники. Утворення ступенів порівняння якісних прикметників: синтетичний та аналітичний способи. Суплетивні словоформи. Моделі порівняльних зворотів. Функції прикметника в реченні. Субстантивація прикметників.

Прислівник. Класифікація прислівників за значенням. Ступені порівняння прислівників. Суплетивні форми. Семантичні відмінності прислівників типу *highly – high*. Місце і функції прислівника в реченні.

Числівник. Кількісні та порядкові числівники, їхнє місце в реченні. Субстантивація кількісних числівників. Порядкові числівники і творення їх. Дробові числівники.

Займенник. Розряди займенників (особові, присвійні, зворотні, означальні, взаємні, вказівні, питальні, неозначені, відносні, сполучникові, заперечні). Особливості вживання. Функції займенників і зв'язок їх з повнозначними частинами мови.

Дієслово. Розряди дієслів (повнозначні, допоміжні, дієслова-зв'язки, модальні), валентність дієслів, спосіб, часові форми (формування, значення та

особливості вживання граматичних часів активного і пасивного стану), трансформація прямої мови в непряму; правила узгодження часів.

Інфінітив. Дієслівні та іменні ознаки. Форми інфінітива та їх вживання. Функції інфінітива. Предикативні конструкції з інфінітивом: складний додаток з інфінітивом, складний підмет з інфінітивом, синтаксичні комплекси з прийменником *for*.

Герундій. Дієслівні та іменні ознаки. Форми герундія та їх вживання. Функції герундія. Відмінність герундія від дієслівного іменника. Предикативні конструкції з герундієм.

Дієприкметник. Дієслівні, ад'єктивні та адвербіальні ознаки. Форми Participle I та їх вживання. Функції дієприкметника. Відмінність дієприкметника від герундія. Предикативні конструкції з дієприкметником: складний додаток, складний підмет, номінативна абсолютна конструкція, прийменникова абсолютна конструкція; предикативні конструкції з випущеним дієприкметником. Форми Participle II, функції означення, предикатива, обставини.

Умовний спосіб: Вживання Subjunctive I, Subjunctive II, the Conditional Mood, the Suppositional Mood. Умовні речення.

Модальні дієслова. Модальні дієслова *can/could, may/might, must, shall, should, ought, will, would, need, dare*, їх вживання з різними формами інфінітива для вираження сумніву, подиву, докору, прохання, наказу, припущення, наміру, дозволу, поради, побажання, необхідності, можливості, впевненості тощо. Модальні вирази *to have to, to be to*. Вживання модальних дієслів у реченнях з подвійним запереченням.

Прийменник. Прості, похідні, складні та фразові прийменники. Правила вживання та місце прийменників у реченні.

Сполучник. Прості, похідні, складні, фразові, парні, сурядні та підрядні. Асиндетон.

Модальні слова. Основні групи модальних слів та вставна функція їх.

Частка. Зв'язок частки з іншими частинами мови. Семантичні групи часток. Слова ствердження та заперечення.

Творення різних частин мови за допомогою афіксації, конверсії, словоскладання тощо.

Синтаксис

Словосполучення. Основні моделі словосполучень з іменником. Основні моделі словосполучень з дієсловом. Основні моделі словосполучень з прикметником.

Речення. Просте речення. Моделі основних комунікативних типів: розповідне речення, питальне, спонукальне. Порядок слів у простому розповідному реченні. Основні типи питальних речень. Порядок слів у різних типах питальних речень. Емфатичне вживання допоміжних і службових дієслів. Односкладне речення. Характерні еліптичні речення, вживані в розмовній мові. Головні та другорядні члени речення; група підмета та група присудка. Двоскладне речення. Способи вираження підмета. Типи присудка. Узгодження присудка з підметом. Другорядні члени речення. Відокремлені члени речення. Однорідні члени речення. Складносурядні й складнопідрядні речення. Типи підрядних речень. Вставне підрядне речення. Підрядний зв'язок. Сполучні слова. Особливості вживання сполучників сурядних, підрядних і сполучних слів. Емфатичні складні речення. Основні правила пунктуації. Інверсія. Граматична і емфатична інверсія.

Пряма і непряма мова. Узгодження часів. Особливості вживання займенників і прислівників у конструкціях непрямой мови. Комунікативні типи речень у непрямій мові. Вільне перетворення прямих висловлювань у непрямі.

Орієнтована тематика, в межах якої здійснюється перевірка володіння абітурієнтами лексико-граматичним матеріалом:

1. **Personal Identification.** Appearance and character. Interests and hobbies.

2. **Family Life.** Family relations. Marriage and wedding. Bringing up children.
3. **Homes and Housing.** Living conditions. Accommodation. Household chores.
4. **Meals and Cooking.** Food and drink. Eating and drinking habits. Eating out.
5. **Shopping.** Types of shops. Money, payment and prices. Clothes and fashion.
6. **Seasons and Weather.** Weather forecast.
7. **Students' Life and Studies.** University studies. Students' day off.
8. **Urban and Rural Life.** Native town / village.
9. **Health.** Diseases and health problems. Visiting a doctor. Health service. Keeping fit. Healthy lifestyles.
10. **Leisure and Sports.** Summer and winter sports. Sports and games. Weekend activities and holidays. Olympic Games.
11. **Travelling.** Public transport. Travelling by air, sea, rail or car. Hitch-hiking and cycling.
12. **Theatre.** A visit to a theatre. The history of the theatre.
13. **Cinema.** The history of cinema. TV and cinema, their impact on people. Film reviews.
14. **English in the World.** Special English. The future of English. Language policy.
15. **Choosing a Career.** Work and employment. My future profession.
16. **Art.** Trends in art. Museums. My favourite painter.
17. **Music.** Trends and genres in music. Preferences in music.
18. **Environment.** Wildlife and the environment. Environmental problems and solutions. Environmental protection. World ecological movements.
19. **Political System.** Government. Elections, political parties and movements. Current national and international political trends.

20. **Mass Media.** The press. Radio and television.
21. **New Information Technologies** and Modern Means of Communication. The Internet. Netiquette.
22. **Law and Crime.** Courts and trials. Criminals. Law enforcement. Human rights. The Constitution.
23. **Education.** Types of schools. Discipline in schools. Class management. Problem children.
24. **Higher Education.** The system of higher education. Universities.

Рекомендована література

Основна література

1. Возна М. О. Англійська мова для перекладачів вищих навчальних закладів / Возна М. О., Гапонів А. Б., Акулова О. О., Хоменко Н. С., Гуль В. С. – Вінниця : Нова Книга, 2004. – 480 с.
2. Черноватий Л. М. Практичний курс англійської мови : підручник для студентів першого (другого, третього, четвертого) курсу вищих навчальних закладів освіти (філологічні спеціальності та спеціальність «Переклад») / Черноватий Л. М., Карабан В. І., Набокова І. Ю. – Вінниця : Нова Книга, 2005. – 356 с.
3. Evans V. Upstream (pre-intermediate; intermediate; upper-intermediate; advanced; proficiency) : student's book / V. Evans, J. Dooley. – Express publishing, 2002.
4. Evans V. Upstream (pre-intermediate; intermediate; upper-intermediate; advanced; proficiency) : workbook / V. Evans, J. Dooley. – Express publishing, 2002.

Додаткова література

1. Gude K. Proficiency Masterclass : student's book / K. Gude, M. Duckworth. – Oxford : Oxford University Press, 2009. – 182 p.
2. Hewings M. Advanced Grammar in Use / M. Hewings. – Cambridge : CUP, 2000. – 340 p.
3. McCarthy M. English Vocabulary in Use: Advanced / M. McCarthy, F. O'Dell. – Cambridge : Cambridge University Press, 2005. – 316 p.
4. Newbrook J. New Proficiency Gold : course book / J. Newbrook., J. Wilson. – Longman, 2007. – 240 p.
5. Skipper M. Advanced Grammar and Vocabulary : student's book / M. Skipper. – Express publishing, 2002. – 310 p.
6. Swan M. Practical English Usage / M. Swan. – Oxford : Oxford University Press, 1996. – 654 p.
7. Vince M. Advanced Language Practice / M. Vince, P. Sunderland. – Macmillan Publishers Limited, 2003. – 327 p.

ІСТОРІЯ ПЕРЕКЛАДУ

1. Translation and Interpretation during the Middle Ages.
2. Translation during the Renaissance period

3. Translation during the period of Classicism and Enlightenment
4. The Epoch of Romanticism and Establishment of the Principles of Faithful Translation in Europe
5. Translation in Kyivan Rus
6. Translation in Ukraine during the 14th-16th centuries
7. The Kyiv Mohyla Academy and revival of translation activities in Ukraine.
8. Translation and translators during the late 19th-early 20th centuries.
9. Translation during the years of Ukrainian Independence (1917-1921).
10. Translation during the period of USSR
11. Translation in Modern Ukraine (since 1991).

Рекомендована література

1. Комиссаров В. Н. Современное переводоведения / В. Н. Комиссаров. – М. : ЭТС, 2001. – 424 с.
2. Комиссаров В. Н. Общая теория перевода / В. Н. Комиссаров. – М. : ЧеРо, совм. с "Юрайт", 2000. – 136 с.
3. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу / В. В. Коптілов. – К. : Юніверс, 2003. – 280 с.
4. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад) / І. В. Корунець. – Вінниця : Нова книга, 2003. – 448 с.
5. Москаленко М. Нариси з історії українського перекладу / М. Москаленко. – Всесвіт. – 2006. – № 1-2, 3-4, 5-6, 7-8.
6. Семенец О. Е. История перевода / О. Е. Семенец, А. Н. Панасьев. – К. : Изд-во при Киевском гос. ун-те, 1989. – 293 с.
7. Семенец О. Е. История перевода (Средневековая Азия. Восточная Европа XV–XVIII вв.) / О. Е. Семенец, А. Н. Панасьев. – К. : Лыбидь, 1991. – 368 с.
8. Routledge Encyclopedia of Translation Studies : Ed. by Mona Baker. – London, New York : Routledge, 2001. – 654 p.
9. Translation Theory and Practice: A Historical Reader. : Ed. by Daniel Weissbort, Astradur Eysteinnsson. – Oxford University Press, 2006. – 672 p.

ТЕОРІЯ ПЕРЕКЛАДУ

1. Translation as a notion and subject.
2. Ways of translating (literal, verbal, word-for-word, literary).
3. Kinds of translating / interpreting
4. Computer-aided translation
5. Translation adequacy and equivalence.
6. Methods and ways of translating proper names
7. Translation of internationalisms.
8. Translation of units of nationally biased lexicon
9. Translation of phraseological units.
10. Semantic aspects of translation.
11. Translation of neologisms and archaisms.

Рекомендована література

1. Гарбовский Н. К. Теория перевода / Н. К. Гарбовский. – М. : Изд-во МГУ, 2004. – 544 с.
2. Комиссаров В. Н. Теория перевода / В. Н. Комиссаров. – М. : «Высшая школа», 1990.
3. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу / І. В. Корунець. – Вінниця : Нова книга, 2003. – 448 с.
4. Мирам Г. Профессия: переводчик / Г. Мирам. – К. : Эльга, Ника-центр, 2004. – 160 с.
5. Новикова М. А. Стиль автора и стиль перевода / М. А. Новикова, О. Н. Лебедь, М. Ю. Лукинова. – К. : УМК ВО при Минвузе УССР, 1988. – 84 с.
6. Нямцу А. Є. Основи перекладознавства : навчальний посібник / А. Є. Нямцу. – Чернівці : Рута, 2008. – 312 с.
7. Сдобников В. В. Теория перевода / В. В. Сдобников, О. В. Петрова. – М., 2006.
8. Семенов А. Л. Основные положения общей теории перевода / А. Л. Семенов. – М. : Изд-во РУДН, 2005. – 99 с.
9. Тюленев С. В. Теория перевода / С. В. Тюленев. – М. : Гардарики, 2004. – 336 с.
10. Швейцер А. Д. Теория перевода / А. Д. Швейцер. – М. : Наука, 1988.